

„Soča“ izhaja vsak potek in velja po postji prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.40
 Pol leta 2.20
 Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „posamnicah“ se plačuje za navadno trislopnjo vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
 7 " " " " 2 "
 6 " " " " 3 "

Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kranč“, na starem trgu in v mesni ulici ter v Trstu, via Cassana, 3.

Dopolnje naj o blagovoljno pošiljuje uredništvo „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, 1., nazadnja pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delcem in drugim nepremičnim se naročena znata, ako se oglase pri opravištvu.

Drugo izdajo

napravljeni je vedno nekoliko sitno, vendar potrebno, kadar državni pravdnik zaseže prvi natis. Tako se je pripetilo nam z večerjšnjo številko radi članka, v katerem smo opisovali katolištvo in ravnopravnost kot trdni podlagi avstrijske države v nasprotju z načelom izključljive narodnosti (tudi nemške), katero ste si zapisali Italija in Nemčija na svojo zastavo. V tem smo uvidevali razliko med Avstrijo in sosednjimi državami; ali temeljnih teh resnic, katere pačijo framasoni, ki ne trpé miru v slavni naši državi, nismo mogli oviti v tako obliko, da bi se državni pravdnik ne bil izpodtikal nad njo, in tedaj so pokopali naše dete, še predno je začelo živeti. Razmišljujoč, kaj bi dali namesto zaplenjenega uvodnega članka, spomnili smo se na govor, ki ga je imel odlični rodoljub o naših narodnih težojah v nekem slovenskem društvu blizu Gorice, ročimo v Šempasu, ne da bi bili kmotje vsled tega zgrabili vilé in kose ter posekali glave bližnjim Neslovencem. Menimo, da homo smeli govoriti vsaj o narodnosti, ako ne smemo o ravnopravnosti, in da naslednji sestavek pride pred oči čitateljem, katerim je namenjen, kajti s tem, da je bil uže enkrat govorjen, in sicer brez slabih nasledkov, prevedenih v k. z., dokazal je po našem mnenju, da se smo širiti brez nevarnosti. Ali je naše mnenje pravo ali ne, odloči slavno c. k. državno pravdnikstvo. Če pride list narodnikom v roke, bo to znamenje, da se nismo motili; če jim ne pride, naj potrpé do prihodnjega tedna. Članku damo naslov:

Zora puca, bit ée dana.

Česti vredni navzoči!

Če se oziraš na večer proti jasnemu nebu, vidiš kako se prikazuje zvezda za zvezdico na modrem, lazurnem nebu; začetkom vidi se le malo zvezd v „jasnej visočini“, a kmalu je vse polno luč in lučice, „zvezda zvezdi je sosed“, razsvetljen je nebeški obok. Tako, slavna gospoda, prikazovale so se zvezde na našem narodnem nebu, „sijale milo na domovino krilo“ in bile vsem svoj rod ljubečim up in nada, da se prikaže in našoj domovini kmalu „zlato solnce in razsvetli beli dan“. Zvezde, katere so prižigali voditelji našega naroda, voditelji našega ljudstva na našem narodnem nebu, so naše čitalnice, naša narodna društva sploh. Že l. 1868 osnovanih je bilo na Goriškem 14 narodnih društev, katerim namen je: buditi narodno zavest in širiti omiko. Nekoliko pozneje, pred 11 leti zdramili so se tudi Šempasci in ustanovili bralno društvo. Ker je še v obče navada, v javnem in zasebnem življenju, slaviti desetletja, nameravali so že v preteklem letu tukajšnji narodnjaki prirediti veselico v spomin desetletnega obstanka na-

šega društva; a ker lani to ni bilo mogoče, storili smo leto. Veseli me, gospoda, da mi je dana danos prilika pred tako mnogobrojnim in izbornim občinstvom izpregovoriti besedo, tikajočo se naših narodnih društev, in nazdraviti Vam, blagorodni gostje, v imenu društva, katero mi je čast zastopati, kakor tudi Vam, spoštovani društveniki.

Primerjal sem naša narodna društva zvezdam razsvetljujočim temoto, zvezdam, ki se ozirajo milo v borbi in v slogi, v miru in v nevihti na narodnem polju delajoče; zvezdam, ki so dajale moč narodnim boriteljom tudi takrat, ko so že mislili, da je zastoj vse njih prizadevanje, da je zaman njih trud. A kakor je pri vsaki primori nekaj pomanjkljivega, tako tudi ta primera ni dovolj točna. Resničneje morda primorjati bi moral naša narodna društva meteorom, ki se prikažejo na naglom z veliko svetlobo, pa tudi nagloma izginejo.

Kako navdušenje povzroč, ko so se ustanavljala društva za časa ranjkega Lavriča; a kako naglo je minulo to navdušenje. Koliko takrat ustanovljenih društev je že zamrlo: „mohkužno hiražo, so razoveto, že umirajo“. Pa tudi o mnogih društvih, ki še niso zakopana in so se ohranila do današnjega dne, voljo izrek nocega Rimljana „non diu vixit, sed diu fuit“. Ni dolgo časa živel, životaril je dolgo. Nečem reči s tem, da je naše bralno društvo le na papirju. Ne; društvo naše šteje precejšnjo število društvenikov; naródeno je na več slovenskih časopisov in kar je večje vrednosti, društveniki čitajo tudi marljivo časopiso. Napaka pri našem društvu, kakor večinoma pri vseh, je, da mislijo nekateri, da je društvo ustanovljeno le za enega ali drugega in ne za vse. Zanimanje za društvo ni splošno, ni vsestransko.

Ne omenjam, kako zelo potrebna so taka društva vsem, ki se pečajo z javnimi in občinskimi zadevami. In kdo je dan danes, ki nima posla v javnem življenju, ki se mu ni ukvarjati z javnostjo? Naj imenitnejša pravica, ki so si jo priborili narodi, je, da morejo pošiljati svoje zastopnike v deželni in državni zbor; da je ljudstvo tudi del postavodajavstva. A kako se večinoma godi? Glasuje se, ne vede zakaj; ne vede za kterege; velkokrat na prigovarjanje družega, ki je ravno tako neveden. „Ce slepec slepca vodi, padeta v jamo oba“. A še bolj žalostno je, da volijo naši ljudje tako, kakor so jih pregovorili ali premotili oni, ki so sovražniki našega roda. Taki ljudje iščejo svojega spasa, svojega rešenja tam, kjer jih čaka poguba. Podobni so knezu najnovejše zgodovine, kateremu naj narod, kterege je on vledal neka leta, postavi spomenik s klasičnim napisom: „Tako naj pogine vsakteri, ki take reči je počenjal“. Tudi ni moj namen opozoriti Vas, slavna gospoda, kako celo so potrebna narodna društva glede izobrazitve našega, v resnici velikokrat še zanemarjenega ljudstva. Naša mladina velikokrat nima pojma o pra-

vom razveseljevanji; kar se ji zdi možko in lepo, je čisto samo rurovost. Z mirno vestjo trdim pa tudi nasprotno, da se mladina, ki se vedečuje društev in društvenih veselje, dobrovolji na pameten, pošten način. Ni še dolgo, kar so pisali drugi narodi o našem ljudstvu, kakor o barbarskem; tako nekako, kakor si mislimo mi prebivalce na kačem osamelem, oddaljenem otoku velicega oceana. Če smo dospeli do višje obče omike; če se nam tudi v tem oziru ni treba sramovati naših mojštev; če imamo srodni izobražen stan, ki je temelj in glavni stebor naše narodnosti, zahvaliti se imamo v prvi vrsti našim narodnim društvom.

(Konec pride.)

Dopisi.

Z Dunaja, 1. aprila. — Kakor znano, govorilo in pisalo se je veliko, predno je bil imenovan novi colovski knozoškof, kdo bo višji duhovni pastir na Koroškem, kjer je skoro polovica katolikov v slovenskoga rodu. Tudi državni poslanci poganjali so se zato, da bi bil novi nadpastir vešč jezika svojih ovčic. Ker splošno želje Slovencev niso bile uslišane, staveli so dr. Gregorec in tovariši v državnem zboru do ministra Gautscha nasledujo interpelacijo: 1. Kaj je napotilo gospoda ministra, da v tem slučju se ni oziral na opravičene želje koroških Slovencev? Ali ga je volja skrbeti, da se bo imenoval v najkrajšem času slovenski pomožni škof za Koroško?

Ustavovorni listi, katere uredujejo židi in framasoni, pripovedovali so uže pred daljšim časom, da slovenski državni poslanci nameravajo staviti omenjeno interpelacijo, pa da niso odin v tej stvari. Iz navedenega koreka lahko sodi vsakdo, koliko vore gre tem ljudem, in da so z dotičnimi naznanili izražali bolj svojo željo nego svoje prepričanje.

V Gorici, 31. marca. — Preteklo nedeljo 27. t. m. imela je Goriška podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda svoj ostožnji redni občni zbor. V čitalničnih prostorih nabralo se je precejšnjo število rodoljubov, ki so pričali, da jim jo mar za razvitek šolstva med Slovenci na verski in narodni podlagi. Kdor pozna jalovost onih šol, ki prezirajo naravno pravo o jeziku, in popašene one mladine, ki se ne poučuje na verski podlagi, ki odina more krotiti strasti in povzdigovati nežna srca v višave večne resnice, priznati mora, da je naloga Družbe sv. Cirila in Metoda nad vse hvale vredna. Zato pa tudi vidimo, da vsi zavedni rodoljubi, ki so za blagor in napredek

LISTEK.

Nove orglje v KREDU.

Ko sta brata Zupana, orgljarja v Kamui-Gorici, v naši deželi prve svoje orglje postavila na Livku, mislili smo pač, da je nju delo le slučajno tako izborno, ker sta si dala omenjena mojstra gotovo vso skrb, da bi bilo nju prvo delo v naših krajih popolno. Z veseljem pa moremo zdaj povedati, da od tistega časa stoji na Primorskem vže 5 izbornih orgelj bratov Zupanov, namreč na Livku, v Grgarji, na Grahovem, v Kaprivu in v KREDU. Povsod so z Zupanovim delom jako zadovoljni in zato sta dobila zopet novih naročil.

Orglje v KREDU imajo sledečo dispozicijo: 1. Principal, 8'. Ves iz cina. — 2. Gamba, 8'. Cinasta. — 3. Bourdon, 8'. Lesen. — 4. Gemshorn, 4'. Cinast. — 5. Mikstura, 4'. Trojnata iz cina. — 6. Subbass, 16'. Lesen. — 7. Pedalna vez. — 8. Oktavna vez. — 9. Trije zbiralniki. (Collectivtritte.) — Ma-

nuval ima 54, pedal pa 24 tast. Vsak spremen je cel, t. j. prepoje vseh 54 tast. Pedal se ne ponavlja, ker je piščali po številu tast.

Posamezni spremeni se glasé tako lepo in karakteristično, da so v resnici to, kar znači njih naslov. Osobito omenimo gamba, ki poje tako krasno in milo, da jej enake nismo še slišali. Gemshorn, jako nežen spremen, se čuje kakor iz daljave angelsko petje. Bourdonov glas je mčan in poln; principal ima lepo režoč, poln in milosladek glas. Močan pedal stoji proti manuvalu v pravem razmerju. Skupna sila orgelj daje veličasten in poln glas brez vrtišča. Poslušalcu se zdi, kakor bi slišal peti mogočen moški zbor. Ne moremo dati boljega spričevala orgljam od tega, da posnemajo po vsem človeške glasove.

Mehanika je tako lično in močno narejena, da se je le čuditi. Piščali z glasilkami (Stimmritzen) kažejo vso skrb in natančnost v delu. Meh, ki je v spodnjem delu orgelj, goni lahko otrok, med tem ko igra kdo na polne orglje s polnimi, deseteroglasnimi akordi; uiti nejmajšega sapnega sunka ne začuje uho, naj se meh še tako nerodno goni. Sapnica je na stožke;

spremeni tekó tibo in gladko. Pri igranju napravi organist naravnost in v trenutku se zbiralniki pod nogama p. m. f. in ff. ne da bi spremene odpiral ali zapiral. Lična, slonokoščena klavijatura teče na lahko in tiho. Na te orglje morejo spretne roke igrati najsilnejše fuge Bachove in drugih mojstrov ter napravijo večji efekt (vtis) nego na drugih orgljah naše dežele, ki stanejo tisoče.

Omara, najlepši kinč cerkve, se srebrosvetlimi labijalkami je kaj lepa, trdna in tako sestavljena, da se dá kos za kosom razdreti ter naglo nazaj postaviti. To je silne važnosti o slučajji, ako bi se cerkev popravljala in bi morale orglje raz kor. — Orglje stanejo s vožnjo vred 770 gl.; to je cena, za katero bi tako velikih orgelj ne izdelal uiti šušmar.

Mojstroma izrekamo toplo zahvalo za krasne orglje, a zavednim Krejcem čestitamo na tem, da so se dali poučiti, kdo je v resnici mojster. To imenujemo napredek!

D. Fajgelj.

Od Vzhoda, 25. februarja. — (Zakasnelo.) Te dai ostavljal ali zapustil nas je g. Potočnik, c. k. kancelist v Ajdovščini, ter je šel na odkazano mu mesto v Gorico. Točnost in neumorna marljivost v uradu in izven urada ter vzgladna uslužnost proti vsakej stranki so možu svojstva, s katerimi se je svojim predstojnikom in strankam prikupil. Njegov naslednik, neki Suppautschitsch, ni zmožen slovenskega jezika. To je že drugi slučaj v tem letu, da je prišel v Ajdovščino državni uradnik, ki ne zna govoriti z ljudstvom. Zopet nov dokaz, da je treba podpirati narodno šolstvo, da dobimo iz svoje srede moške, ki nas bodo umeli. Prav bi bilo, da bi tudi vlada segla vmes, ter da bi pomagala s štipendiji, da bi dobila uradnike, ki bi umeli ljudstvo in ki bi znali z njim govoriti, ker drugače nastajajo težave in neprilichnosti za uradnika in za ljudstvo. Na Nemškem in v Italiji, pri naših zaveznikih, ne dobiš nikjer uradnika, ki ne bi znal občevati z narodom, kjer službuje, kolikor nam znano; zakaj bi ne bilo tudi pri nas tako? Sprejeli smo od njih puške repetirke, litre in metre; sprejmimo še to!

Še Strmca, 22. februarja. — Ti šerana reč, kakšno je začelo: vse le plačuj in plačuj! Te dni smo morali plačati še celo kazni za otroke zaradi (slabega) obiskovanja ložke „za-silo-šole.“ Kaj mislite, moji ljudje!

Se vé, na en kraj je prav, da se nam dela sile, če smo nemarni. Vsako sort smo. Saj to spoznamo, da je dandanes šolanja treba bolj kot kedaj. Pa težavno nam je večkrat, pošiljati otroke celó v Log. Zdaj je slabo vreme, huda ura; zdaj n. kaj obuti, zdaj ni nikogor, da bi kaj pripomogel pri hiši, ker so naši možki po večjem vsi pri rudi v Rablji. Zdaj pa pošli otroka, ko ga trebaš, kakor oči v glavi. Zjutraj ti gre, popoldne ti prilaze domov na pol zmruzel, potlej mi pa kiha in piha. In pa, kaj se more naučiti, ko gre le dvakrat na tjeđon v šolo? Saj pravim: ne vé, kaj bi začel!

Dandanes nekam rasejo šole, kakor gobe po dežji. Kaj bi bilo, če bi se mi prosili za posebno šolo? Kakor sem povavdel, je pri nas in na Predelu do 70 otrok, zavezanih k šolanju. Za 60 pa menda uže ima biti posebna šola po postavah? Ali bi jo torej ne dali lahko tudi nam? Potlej bi nam bilo nekaj polajšano, če bi imeli šolo v domači vasi. Posebno bi bilo to tudi dobro za Pradeljane. Zdaj pošiljajo nekateri otroke v nemški Rabelj, večina pa jih odraste brez pouka; potlej bi bili siljeni hoditi v Strmece. In potem bi bil tudi nemški „šulfersajn“ rešen skrbi, kje naj napravi svojo — tjeđensko šolo za „grindlih učenje te visoke šprah.“

Se vé: če bi to hoteli doseči mi Strmčani, bi trebalo večjih stroškov. Kje poslopije z šolo? kje za učeniča in njegovo vzdrževanje? In drugi stroški? In pa potlej bi nas vse drugače silili k obiskovanju šole: če bi imeli redno šolo! Pa spet križ!

Za to pa nočem še nič reči. Preudarimo, kako bi boljše kazalo: ali v Strmci redno šolo? ali slabo pošiljanje v ložko „šolo za silo“ in plačevanje kaznij? ali razmerno dobro pošiljanje v isto brez kaznij? Napravimo sosednjo en dan, če čete: bomo videli, kakih mislij je večina. Ž.

Politični razgled.

Najvažnejši čin v notranji politiki je odlikovanje treh avstrijskih ministrov z visokimi redi. Ministerski predsednik grof Taaffe dobil je red sv. Štefana, finančni minister Dunajevski Leopoldov red in naučni minister Gautsch red železne krone prve vrste. Odlikovanje prišlo je ob takem času, da je že radi tega velikega pomena. Vsi listi pripisujejo temu činu Nj. Veličanstva posebno važnost in razlagajo to odlikovanje po svoje. Nekaterim je to znamenje, da stoji Taaffejevo ministerstvo danes trdneje nego kedaj ter da uživa neomejeno cesarjevo zaupanje; ti pravijo, da je torej Taaffejeva politika prava avstrijska, s katero se strinja popolnoma tudi cesar. Drugi pa smatrajo to kot migljaj državnozborski večini, naj ne hodi iz tira in naj ne dela opozicije niti skupnemu ministerstvu niti posameznim ministrom.

Državni zbor je sprejel načrt postave o zavarovanju delavcev po vladinem predlogu že v tretjem branji; obravnaval je splošno načrt zakona o preskrbovanju vojaških vdov in sirot ter prešel v predrobno razpravo o tej postavi. Vse stranke pripoznale se potrebo in važnost te naredbe, med drugimi poslanci priporočal jo je prav toplo tudi grof Coronini. Tudi gosposka zbornica ima svoje seje, sprejela je pogodbo o avstro-ogerski banki po vladinem načrtu, t. j. da bo imela banka 7% dobička in da le kar bo

več, bo delila z državo. Ker je bila zbornica poslancev to zadevo drugače rešila, prišla je pogodba zopet v poslansko zbornico, kjer se je izročila finančnemu odseku v pretresovanje. Gosposka zbornica sprejela je tudi postavo o posojilu 52 milijonov in druge manj važne postave in sklepe, katere je zbornica poslancev že sprejela.

Dne 14. aprila t. l. bo na Spodnjem Štajerskem dopolnilna volitev v državni zbor, ker je dr. Foregger svoj mandat odložil radi razprtij v nemškem klubu, češ naj volilci sodijo, ali je bilo njegovo postopanje v onem slučaju pravilno ali ne. Slovenska stranka na Štajerskem in zmerni Nemci pogodili so se, da bodo volili ta dan v državni zbor sodnijskega adjunkta dr. Gelingsheima v Kozjem, katerega popisujejo naši listi kot pravičnega in zmerneza Nemca. Liberalni Nemci se že bojé, da propade njih kandidat dr. Foregger in čuli so se že glasovi, da mislijo ponuditi kandidaturu ministru Gautschu, toda ta vest se do danes ni obistinila. Izvestno bi bila volitev Gelingsheimova napredek za Štajerske Slovence.

Na Ogerskem je začelo zopet ropotanje zoper skupno vojsko. Dijaki vseučiliški — kakih 600 do 800 — imeli so že dva shoda, na katerih so prav po domače zabavljali na brambovskega ministra zaradi znanega odgovora v zadevi oficirskih izpitolov ter so zahtevali ne le izpitol v madjarščini, temuč tudi madjarski komando. Predrznost madjarska presega pač vse meje.

Na Nemškem vladal je mnogo let ljut boj zoper katoliško duhovščino in zoper katolike, rekli so mu Kulturkampf. Knez Bismark je sprevidel, da na tem polju ne opravi mnogo, pa da trpi mnogo državni interes po tem boji. Zaradi tega hiti, da bi popravil, kar je do sedaj zgrešil, spravil se je popolnoma s papežem in nemškimi katoliki in podelil jim vse pravice, katere se uživali prej.

V Italiji se bliža ministerska kriza svojemu koncu ali pa prav za prav se začinja. Kralj ni bil sprejel Depretisove ostavke, vendar ni imel imenovani minister in njegovo ministerstvo dovolj zaslombe v zbornici, da bi mogel državni voz dalje tirati. Radi tega pogajal se je z nasprotniki, katerim je ponudil nekaj sedežev v ministerstvu. Novejša poročila pravijo, da obdrži Depretis predsedništvo in zunanje zadeve (tedaj bi grof Robilant popolnoma zapustil ministerstvo!) ter da sprejme Crispi, velik nasprotnik Avstriji, notranje zadeve. Na zunaj bi torej živela Italija z nami v prijateljskih razmerah, dočim bi doma po možnosti gojila irredentizem. Nad takimi prijatelji ne bode imela Avstrija mnogo veselja.

Iz Bolgarije se peroča, da potujejo ministri po deželi, da bi pridobili ljudstvo na svojo stran. Regent Stojlov biva pa na Dunaji v privatnih zadevah, kakor poročajo listi iz Sofije. Drugi pa iščejo v tem ključ, s katerim se zapró vrata za vselej bolgarskim homatijam.

Domače in razne vesti.

Za Erjavčev spomenik in ustanovo razkazanih je bilo v zadnji številki „Soče“ 2139 gl. 14 $\frac{1}{2}$ kr. Dalje so darovali: Anton mejni grof Obizzi, posestnik in zemljemerec v Gorici, 4. in zadnje odplačilo 4 gl.; Neimenovan 2 gl.; Franc Furlani, c. k. poštni uradnik v Aleksandriji, 3 gld.; Anton Leban, trgovec v Aleksandriji v Egiptu, 3 gl.; Franc Tosti, uradnik pri c. k. konzulatu v Aleksandriji, 2 gl.; Andrej Leban, vikar v Grgarji, 5 gl.; Čitalnica Bolška (nov dar) 3 gl.; dr. Jurij Hraševce, odvetnik v Slovenjemgradu, 3 gl.; Jakob Vicentini, vikar v Gabrijah pri Ajdovščini, 2 gl.; iz Beljaka so poslali: Anton Artel, profesor, 1 gl.; Fr. Katnik, župnijski oskrbnik, 1 gl.; Zdravko Kravt, župnik, 1 gl.; Jos. Lendovšek, profesor, 1 gl.; Matija Vuti, posestnik, 1 gld.; Franc Smrekar, vikar v Medani, 2 gl.; Vinko Stabelj, vikar v Podsobotinu, 2 gl.; novih darov 36 gl.; vsih skupaj 2175 gl. 14 $\frac{1}{2}$ kr.

Vzvišeni gospod knez nadškof goriški dr. Alojzij Matija Zorn odpeljal se je pretekli petek zvečer s preč. g. prvostolnim proštom goriškim na Dunaj, da se je osebno zahvalil Njegovemu Vel-

ičanstvu cesarju za novo dostojanstvo tajnega svetovaleca ter da je kot tak opravil prisego, katero zahtevajo dotična pravila. V ponedeljek 28. t. m. bil je sprejet od presvitelega cesarja in v sredo zajutra bil je že spet v svoji domačiji, kjer je prevzel svoja tekoča opravila.

Radodarni doneski za otroški vrt in dekliško šolo: J. A. v Vertobji 2 gl.; Avgust Jakopič, c. k. okrajni sodce v Bolci, 1 gl.; Andrej Leban, vikar v Grgarji, 2 gl. — Za študentovsko kuhinjo so dali: Josip Bajec, ravnatelj v Gorici, 4 gl.; pri zabavnem večeru „Slov. jez.“ dne 17. febr. v Biljani so je nabralo 9 gl. 77 kr.; J. A. v Vertobji 2 gl.; Jakopič Avgust v Bolci 1 gl.; Andrej Leban v Grgarji 2 gl.; Drag. Štefan Kumar, vikar v Borjani, z izrekom: „Lomi lačnemu svoj kruh“ (Ivajlja 58) 5 gld. Presrčna hvala vsem blagim dobrotnikom!

Duhovske premembe. Č. g. Julij Rossi, knezonadškofjski kancelist v Gorici, imenovan je drugi duhovni pomočnik v Tržiči; novomašnik č. g. Evgen Jordan šel je kot kaplan v Ogled; Josip Peteani, kaplan v Muš, premeščen je kot tak v St. Peter ob Soči; Josip Ballaben, kaplan, in Jakob Pussig, župnik v St. Petru ob Soči, sta v začasnem pokoji. — Umrli so: Peter Utič, župnik v S. Cencianu; Ivan Tribussan, duhovni pomočnik v Tržiči; Franc Peršič, vojaški duhovnik v pokoji v Gorici; Jožef Leban, duhovnik v stalnem pokoji pri vsemiljenih bratih v Gorici, bolan na duhu.

Vreme je to zimo jako muhasto; vsem vrsmenskim prorokom dalo je prav in vse je že stavilo na laž. Včasih oglasi se veter, kakor da bi bila najhujša burja pred vrati, a kmalu se zopet upokoji in kupičijo se oblaki kakor poleti, ko žuga huda ura. Iz megel začno padati, pa ne vé, kaj bi bilo; nekoliko je podobno toči, nekoliko snegu, in ko pade na tla, raztopi se, predno pride pod drobnogled. Rantrgajo se oblaki in solnce pogleda ob svojega visokega stališča, kakor bi hotelo reči: kaj moreta brez mene? Tako se prikazuje naše orazlje vedno v novih podobah in že smo slišali tudi letos grom in videli blisk. Naj bi bili odnošaji med narodi nekoliko stalnejši od vremena letošnjo zimo.

Goriška ljudska posojilnica imela je večraj 31. marca svoj letošnji občni zbor. Ker nam je obeđano za prihodnjo številko daljše poročilo o njem, naznanimo danes samo to, da je imelo društvo preteklo leto čistega dobička 425 gold., ki se je tako razdelil, da se plača 247 gl. kot 5% deležnina družtvenikom za njih deleže, 21 gl. 26 kr. dobi ravnateljstvo kot 5% nagrado, ostalih 156 gld. pride v rezervni zalog, ki šteje zdaj uže nad 400 gl. V ravnateljstvo so bili izvoljeni: dr. Nik. Tonkli, monsignor Mat. Kravanja, dr. Ant. Gregorčič, prof. Ivan Berbuč in knjigovodja Franjo Ferlja. V nadzorstvo so prišli: monsignor Jož. Marušič, Filip Kramer župnik, dr. A. Rojic, Ivo Pirjevce in Andrej Kocijančič. Pri občnem zboru bila je zastopana dobra tretjina vplačanih deležev.

Presvitli cesar Franc Jožef I. potrdil je načrta postave, ki sta bila sprejeta v zadnjem zasedanji deželnega zbora goriškega, namreč postave, po kateri se ustanovi davkarska občina Koblaglava v sodnijskem okraji komenskem kot samostalna župnija, in postave, s katero se dodaja § 61. občinskega reda za Goriško določba, da, kadar ne zboruje deželni zbor, sme deželni odbor predložiti v najvišje potrjenje načrte postav, po katerih se dovoljuje in določuje razdelitev občinskih zemljišč med občinarje. Zadnja določba je jako važna za vse goriške občine, v katerih se vršijo razgovori in razprave radi razdelitve občinskih pašnikov in zemljišč, ali kjer se bodo še le vršili. Do zdaj se je to delo pogosto močno zavleklo, ker je vlada načrte zavračala radi katere pomankljivosti in ker je bilo potem vedno treba čakati, da se je zopet sešel deželni zbor. Od zdaj naprej se bodo te reči veliko hitreje reševale in zboljšanje zemljišč se ne bo več odkladalo čez mero.

Maša zadušnica po ranjki Mariji grofinji Chambordovi bila je v četrtek 24. marca na Kostanjevici. Petje in godba (orkester) oskrbovali so gojenci tukajšnjega osrednjega semenišča, ki so pokazali hvalevredno spretnost ter pravi ukus v obeli ozirih. Mora se le odobravati, da se je začelo gojiti v bogoslovskem semenišči petje in godba s tisto skrbjo, ki je uže v prejšnjih časih odlikovala ta za cerkev in državo velevažni zavod. Gledé na vsestransko prizadevanje predstojništva in dobro voljo gojencev pač tudi ni drugače pričakovati.

Telefon je reč, o kateri se dandanes mnogo govori, o kateri pa mnogi še ne vejo, kaj je in kako dela. Sploh je telefon priprava, ki veže oddaljene kraje in sirot tako, da, če se v enem kraji govori, prenaša telefon besede v drugi kraj, kjer se razločno slišijo in razumejo, n. pr. iz enega mesta v drugo. Kdor hoče o tej reči kaj več vedeti, naj pride prihodnjo soboto v goriško čitalnico, kjer bo ob 6 $\frac{1}{2}$ uri zvečer profesor Ant. Santel razlagal in kazal, kaj je telefon in kako prenaša glas iz kraja v kraj.

Kmečko bralno društvo v Šebreljah priredi dne 11. aprila t. l. besedo v korist Erjavčevega spomenika in ustanove z naslednjim vprašanjem: 1. "Naprej", ugl. Dav. Jenko; možki zbor. 2. "Glasni govor", ugl. M. G. 3. "Kantata v spomin Fr. Erjavca", ugl. A. Lam; mešani zbor. 4. Deklamacija; prolog, sl. M. G. 5. "Slava Slovincem", ugl. Hajdrih; možki zbor. 6. "Venec narodnih pesni", 9 pesni po A. Nedvedu, prirojenih za 3-6 glasni mešani zbor. 7. "Pravo junštvo", iz domačega življenja prizor. 8. "Tišica gozdnar", ugl. Mayer; za mešani zbor priredil Sv. K. 9. "Slovenski mladini", ugl. M. Vilhar; mešani zbor. 10. Sreča. Začetek bude ob 5. uri popoldne v prostorih A. Rejca. Vstopnina od 10 kr. dalje, kolikor komu drago. Čisti dohodek bude za Erjavčev spomenik in ustanovo. K obilni udeležbi vabi. Odbor.

Velocipedi, ki so bili še pred malo leti pri nas skoro popolnoma neznan, priljubili so se tako močno v zadnjih dneh, da morajo srečati ob vsaki uri v mestu katerega mladeniča, ki prvi svoj kolovrat po široki cesti. Ker so prišli posebej v našem stoletju raznovrstne razstave v navado, nočejo zaostati velocipediisti ter so sklenili, da 17. aprila se pokažejo na Rojcih taki, kakršni so, da bodo namreč za stavo dirjali v prid ljudstva, ki jih bo hotelo gledati. Tekaleci zberejo se na Telovadnem trgu, odkodar odidejo ob 3. popoldne skupno na Rojce, kjer začne tekajo ob 4 urah. V osmih dneh bodo torej dirke konj in ljudij, konj 11. in 12., ljudij pa 17. aprila pri vsakem vremenu. Začetek vsakrat ob 4. popoldne.

Odbor solkanske čitalnice je v svoji seji dne 27. marca sklenil praznovati dvajsetletni obstanek čitalnice in slaviti društveno zastavo od leta 1848. prvo nedeljo meseca maja t. l. Spored slavnosti se objavi o svojem času. Zastava solkanske čitalnice je znamenita. Služila je najprej narodni straži leta 1848, kateri je zapovedoval pokojni Matija Doljak. Potem je bila nekaj časa v goriški čitalnici. Ko se je osnovala čitalnica v Soltanu, nesli so jo na njeno prejšnje mesto. Zastava ima narodno barve na čisti svili.

Rojak v Ameriki poslal nam je daljšo poročilo o svojem potovanju in o deželi, v kateri zdaj biva. O priliki priobčimo njegovo poročilo v listu, ki si ga je naročil za daljne kraje. Veseli nas, da vli rojak v tujini ni zabil svoje domače zemlje in svojih bratov ter da želi tudi dalje ostati v zvezi z domovino, v katero se misli pozneje vrniti. Dotičnik je ud "Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici."

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Mnogo prihrani,

kdor kupi obleko v krojačnici Ignacija Steinerja, ki je največja v Gorici

v kateri se dobi vsak čas na veliko izbiro narejena obleka po naslednjih cenah:

Popolna pomladanska obleka za gospode	od 8 do 30 gl.
" " " " dečke	" 6 " 15 "
" " " " otroke	" 3 " 10 "
Fovrhna pomladanske sukaje za gospode	" 8 " 30 "
Pomladanski šaki	" " 5 " 15 "

Vrhu tega bogata zaloga vsakovrstne robe iz raznih tovarnen po naročilu vsled mere, ki se izvrši točno in hitro. Uzorci na zahtevo brezplačno in prosti poštnine.

Novo došli dolmani najnovejšega kroja od 8 do 50 gl. za gospode. Šaki za gospode od 4 do 15 gl.

Za pomladni čas.

Raznovrstna gotova obleka za može in za otroke iz neke slavne dunajske tovarne.

Krojačnica z zalogo robe najnovejšo vrste. Dela se hitro in prav ličao po cenah, ki se ne bojijo tekmovalnja.

A. FELBERBAUM.
Gorica, Via Teatro, št. 8.

Prodaja se

hiša št. 52 z dotičnimi poslopji v vasi Cesta pod Sv. Križem Vipavskim z vrtom in z babilo tik cesarske ceste poleg hiše ter zraven še z beratom.

Cena 9.300 gl.; plačuje se tudi v obrokih. Natančnejši pogoji izvedo se po pismu z naslovom „Tajništvo v Sv. Križi pri Ajdovčini“.

Šivalni stroj,

ko rabljen, bi nekdo rad prodal po primerni ceni. Praša naj se:

Via Ascoli, h. št. 9, I. nadstropje, v Gorici.

V pisarni Seitz-eve tiskarne nasproti semenišču v Gorici prodaja se po znižani ceni — za 1 gl. 30 kr.

VELIKI TEDEN

IN

VELIKA NOČ,

spisal profesor Andrej Marušič.

Kujiga se pošilja tudi po pošti na povzetje. Kdor pa denar uže z naročilom vred pošlje, naj pridene še 10 kr. za vozni list.

DROGERIJA

Antona Mazzoli-ja

v Gosposki ulici in pri Mestnem vrtu
V GORICI

Prah ki pogasi vsak požar.

To najsplošnejše sredstvo, ki ugasi hipoma vsak požar, je do zdaj edino znano, da se je potrdilo po mnogih skušnjah, ki so dokazale, da ta prah je prekosil vse do zlatja znane in hvalljene iznajdbe. Zato ga priporočam slavnim uradom, gasilcem, obrtniškim podjetjem in zasebnikom.

Stroški za ta prah so prav majhni v primeri z ogromno škodo, katero naredi večjih požar v najkrajšem času.

Edina zaloga slovečega Portlandskega cementa iz Kufsteina, katerega so rabili s čudovitim uspehom pri velikanskem vodotoku na Dunaji in pri drugih velikih stavbah tukaj in v okolici, kakor tudi hidravličnega jappa (rimskega cementa).

Vitrijolova tekočina proti strupeni rosi ali peronospori na trtah, najboljšo vrsto, preiskana in potrjena se spričevalom tukajšnjega e. k. poskuševališča za vinoreje

po najnižji ceni.

Zaloga barv, čopičev, malarskih potrebščin, drog (dišav), postavno dovoljenih zdravil in mineralnih vod, kakor tudi edina zaloga luga „PURITAS“ za čiščenje perila.

Vse po prav nizkih cenah.

Novo, bolj priročne podobice v raznih barvah za družbo živega Rožnega venca dobivajo se roža — 15 listkov po 50 kr. (in poštnino) pri vodstvu bratovštine pri Sv. Jakovu v Ljubljani pa tudi potom vseh knjigarjev.

Pri glavnem zastopu „AZIENDE“,

zavarovalne družbe za življenje, sprejme se potovalni uradnik za Primorsko. Letna plača znaša 780 gl., dnevne na potovanju po dogovoru in provizijo. Prosilci morajo zmožni biti slovenskega, italijanskega in nemškega jezika.

Prošnje se spričali sprejemajo se do 1. aprila 1887 pri glavnem zastopu v Ljubljani.

HARMONIUM.

Zdolaj podpisani priporočajo čast. duhovščini in gosp. organistom za male cerkve ali za poduk v potji in orgljanji Harmonium.

Za vsak Harmonium garantira 10 let. Prepričani so bode vsak, da cenejšega in boljše Harmonija iz kake druge fabrike ne dobi.

Z odličnim spoštovanjem

Peter Potočnik

Via Morelli št. 12 v Gorici.

Samo sredi Raštelja št. 7.

ANTON POTATZKY

V GORICI.

Bogata zaloga: norimberškega in galantarijskega blaga, lepoticija, dišav, igrač, nogovio, živnih priprav, sukanca in preje, krojaških in čevljarskih potrebščin, priprav za potnike in kadilce, cigaretnega papirja, celuloidnih zavrtnikov in zapostnikov za duhovnike, meščane in vojake; posebnost: najfineje igle za šivalno strojo.

Za pomladno setev se najtopleje priporočajo

SEMENA

prave francoske lucerske in štajerske rudeče detelje zagotovljene, brez preslike, potem italijanske Ray — (izmed najboljših krmil) in aneolske Ray — trave, kakor tudi raznih vrst za najboljše dobrote, ki hitro kali.

Na drobno in na debelo.

Jožef Culot, v Raštelji 2—25.

Naznanjam poštenim kmetovalcem, da sem dobil te dni vsakovrstnih vrtnih semen, frišnih in zagotovljenih.

Dalje naznanjam, da moja štacuna je vedno dobro preskrbljena za drobnino in igračami vsake vrste po tako nizkih cenah, da se jej ni bati tekmecev.

Jožef Culot

v Raštelji.

Jožef Culot, v Raštelji 2—25.

Slovenske molitvene in spodbudne bukve.

Naslednje knjige iz zaloge Matije Gerberja v Ljubljani:

A. Za mladino.

Hrisogon M. Kruh angeljski. — Pintar L. Sveti Angelj varh. — Nebeške iskricice. — Pobožni otrok. — Volčič Janez. Jezus in Marija moja ljubezen. — Pusite te male k meni, ker njih je nebesko kraljestvo.

B. Za odrasle.

Čast Boga na visavah in mir ljudem na zemlji. — Ključ nebeskih vrat — Jeran L. in Zamejic A. Lilja v Božjem vrtu. — Lah V. Sv. Alojzij. — Lesar A. Jezus Kristus devicam svojim nevestam na serce govori. — Pintar L. Mašno in druge molitve. — Rozman I. Dekliške bukve. — Slava Marije Device II. del. — Volčič Janez. Božja pot k naši ljubi Gospej presvetege serca. — Getzemani in Golgata. — Gospod usliši mojo molitev. — Sveti misijonski križ. — Marija zgoduje Danica, mati milosti Božje. — Naša ljuba Gospa presvetege serca. — Stopinje k popolni ljubezni Božji. — Sveta ura moliti Jezusa v Zakramentu ljubezni Božje. — Vertec nebeski. — Vijolice bratom in sestram družbe vednega češčenja sv. Jožefa. — Zlata šola.

C. Pobožne knjige.

Bratovščina sv. Ursule. — Volčič Janez. Devetdnevnicca k naši ljubi Gospej presv. Serca. — Petdeset zdihtjejev k Mariji Devici. — Ura moliti Jezusa v Zakramentu ljubezni.

D. Knjige za službo božjo.

Molitve pri očitni službi Božji. — Sveti Listi in Evangeliji. — Angeljska služba za strežbo pri sv. maši.

E. Pesmarice.

Volčič J. & Jeran L. Svete pesmi III. in IV. knjiga. Te knjige dobivajo se vedno, raznovrstno vezane, kakor: v usnji, platnu, v rujavem usnji, s slonovo kostjo ali s ponarejenim kristalnim steklom, pri

V. Sandrinelli-ju

Via S. Sebastiano št. 3

v Trstu.

Naročitbe izvršujejo se točno in hitro na vse strani.